

Skomakerens sønn

- en fortelling fra Litauen

Det var en gang en gutt som bodde sammen med sin far som var skomaker. Faren var en sinnatagg og kjeftet på gutten hele tida. En dag ble faren så sint, at han kastet ut gutten sin hjemmefra. Gutten fikk med seg bare litt brød, og forsvant ut i det blå. Han gikk og gikk, helt til han kom til en skog. Han gikk gjennom busk og kratt, og til slutt ble han så sliten at la seg ned for å hvile.

Plutselig så han masse maur som løp rundt til alle kanter, de krasjet mot hverandre og det var virkelig kaos. «Hva har skjedd?» tenkte gutten. «Aha!» Gutten så at det var en maurtue som var ødelagt. «Jeg vet hvordan det er å miste hjemmet sitt,» sa gutten, og feiet jorda tilbake på plass. Deretter tok han en håndfull med brødsmler ut av lomma og strødde det rundt til maurene. Mens maurene spiste brød, la gutten seg ned sovnet.

Neste dag våknet gutten og gjorde seg klar til dra videre. Da samlet maurene seg rundt ham og sa:

«Takk for at du var snill og grei, vi skal aldri glemme deg. Vi lover å komme og hjelpe deg.»

«Hvordan skal dere hjelpe meg?» sa gutten smilende og fortsatte sin på vei. Han gikk gjennom mark og eng, helt til han kom til en elv - full av fisk - gullfisk!

Da gullfiskene så gutten, ble de så redde. De trodde at gutten skulle fange dem og spise dem opp. Dermed begynte de å svømme fort av sted. «Jeg vet hvordan det er å måtte forlate sitt hjem,» sa gutten. Dermed tok han en håndfull med brødsmler ut av lomma og kastet det ned i vannet. Fiskene luktet brødet, snudde seg og svømte fort tilbake mens de krasjet i hverandre. De å sloss om maten og spiste grådig opp alt sammen. Gutten smilte, og deretter la han seg ned og sovnet.

Neste dag våknet gutten og gjorde seg klar til å dra videre. Da stakk fiskene hodene sine opp av vannet og sa:

«Takk for at du var snill og grei, vi skal aldri glemme deg. Vi lover å komme og hjelpe deg.»

«He, he, hvordan skal dere hjelpe meg?» sa gutten og fortsatte på sin vei. Han gikk gjennom mark og eng, helt til han kom til et stort tre. Da var han så sliten at han la seg ned under treet for å sove.

«Bzzzzzzz,» hørte han plutselig. Han reiste seg og så seg rundt. Over hodet hans virvlet det mange bier til alle kanter. «Hva har skjedd?» tenkte han. «Aha!» Han la merke til bikuber som var dratt ut av trehuler og bivoks som hadde blitt kastet rundt omkring. «Jeg vet hvordan det

å miste et hjem,» sa gutten og satte bolene sammen igjen. Nå kunne biene samle honning og legge egg igjen. Så tok han frem de siste brødsmulene som han fant ned i lommen, og matet biene. Deretter sovnet han dypt.

Neste dag sto gutten opp og merket at han var kjempesulten. Han hadde ikke flere brødsmuler igjen. «Jeg må dra og finne noe mat,» sa han. Da slo biene en sirkel rundt hodet hans og sa:

«Takk for at du var snill og grei, vi skal aldri glemme deg. Vi lover å komme og hjelpe deg.»

«Hvordan skal dere hjelpe meg?» sa gutten og fortsatte på sin vei. Han gikk gjennom mark og eng, helt til han kom til en by.

I byen var det mange hus. Midt mellom husene var det et slott. I midten av slottet var det et tårn. Det var så høy, så høyt! Oppe i tårnet var det et rom. Inni rommet var det en vakker prinsesse. Hun var låst inne og nøkkelen var borte. Den som klarte å finne nøkkelen til rommet hennes, skulle få gifte seg med henne, hadde moren hennes sagt.

Skomakergutten ville ta sjansen. Derfor dro han til slottet og banket på. Moren til prinsessa åpnet døra. Hun hadde store ører, krokete nese, svart lang hatt på hode og en feiekost mellom bena. Hun var rett og slett en heks!

«Er du her for å gifte deg med prinsessa?» spurte heksa. «Ja,» svarte skomakergutten skjelvende. «Da må du greie å gjøre tre oppgaver,» sa heksa. «Hvis du ikke klarer en av dem, vil jeg vri halsen om på deg!» «Gi meg oppgavene,» sa skomakergutten redd.

Da tømte heksa en haug med sand med masse bitte små valmuefrø inni foran ham. «Du skal skille sanden fra valmuefrøene,» sa heksa. «Rekker du det ikke til solnedgang, vrir jeg om nakken på deg!»

Gutten satte i gang, han tok et og et av valmuefrøene ut fra sanda. Han jobbet og jobbet, helt til sola begynte å gå ned. «Det er fortsatt masse igjen,» sa gutten sliten. «Jeg klarer ikke mer. Nå kommer heksa til å vri halsen om på meg!»

Plutselig følte han noe som rørte på seg på fingrene hans. Det var maurene som hadde kommet for å hjelpe ham! Maurene satte i gang og skilte valmuefrøene fra sanda. Og på en, to, og tre var jobben gjort! Gutten tok med seg bøtta med valmuefrø, fri av sand, og løp til heksa. «Nå hadde du flaks!» sa heksa irritert.

Dagen etter ga heksa skomakergutten en enda vanskeligere oppgave: «Nøkkelen til rommet til prinsessa har falt ned i elven. Finn den! Rekker du det ikke til i kveld, vrir jeg om nakken på deg!» sa heksa mens hun lo høyt.

Skomakergutten gikk til elven og begynte å lete etter nøkkelen. Men så kom han på at han ikke kunne svømme! «Hva skal jeg gjøre nå, heksa kommer til å vri om nakken på meg, sa gutten i det sola begynte å gå ned. Plutselig sprutet det noen vanndråper i ansiktet hans. Han

så ned i elven. Der var alle gullfiskene! De hadde kommet for å hjelpe ham. Fiskene svømte til bunns og fant nøkkelen som var gravd ned i sandbunnen. De ga den til gutten. Gutten sprang til heksa og sa: «Jeg har nøkkelen!» «Nå hadde du flaks,» sa heksa enda mer irritert.

Så satte skomakergutten og heksa seg på feiekosten til heksa og fløy opp trappa til slottstårnet. De satte inn nøkkelen og åpnet døra til prinsessens kammer. Der satt det tre kvinner dekket med lange, hvite slør. Alle så like ut!

«Hvis du gjetter hvem som er prinsessa, kan du gifte deg med henne,» sa heksa. «*Gjetter du feil, vrir jeg om nakken på deg!*

«De ser jo helt like ut!» sa gutten. Nå kommer heksa til å vri nakken om på meg!»

«Bzzzzzzzzzzz,» hørte han plutselig. Han så opp og inn gjennom vinduet fløy det inn bier, den ene etter den andre. Plutselig var alle biene der! Biene svermet rundt en av de tre tilslørte kvinnene og sammen formet de en vakker, gullkrone over hodet hennes. «Det er prinsessa! Hun med gullkronen på!» sa gutten og pekte på hun som biene svermet rundt hodet på.

De fjernet ansiktsslørene sine, og det viste seg at gutten hadde gjettet riktig. «Nå hadde du jammen meg flaks!» sa heksa sint og irritert.

Men heksa holdt ord. Skomakergutten fikk gifte seg med prinsessa og ble konge i landet. Og etter den dagen var det ingen sinte skomakere eller onde hekser som plaget dem lenger.

Snipp snapp snute, så var eventyret ute.

Til orientering:

Eventyret finnes som lydfil på Tema Morsmål www.morsmal.no

Her finnes også tekstark på polsk og norsk som kan skrives ut.